

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני סגנית הנשיא, כב' השופטת אסתר הלמן – אב"ד

כב' השופטת יפעת שיטרית

כב' השופט סאאב דבור

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני ת"ז *****

הנאשם

נוכחים :

בשם המאשימה : עו"ד אבי פסטרנק

בשם הנאשם : עו"ד מורן נירשברג דרורי, מטעם הסניגוריה הציבורית

הנאשם בעצמו

גזר דין

ס. הנשיא, השופטת אסתר הלמן

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן, (כא/1), אשר עניינן אינוס, עבירה לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ותקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות (מספר מקרים), עבירה לפי סעיפים 379 ו- 382(ב)(1) לחוק העונשין.

2. הסדר הטיעון, עליו הודיעו הצדדים לבית המשפט בשלב מוקדם מאד של ההליך (ביום 25.3.18), כלל תיקון כתב האישום והסכמה שהנאשם יודה ויורשע במיוחס לו על פי כתב האישום המתוקן. ההסדר לא כלל הסכמה בנוגע לעונשים שיוטלו על הנאשם, הגם שהוסכם כי בטרם הטיעונים לעונש, יוזמן תסקיר שירות המבחן.

3. על פי כתב האישום המתוקן, הנאשם והמתלוננת נשואים מזה כ-20 שנה. במהלך שנת 2014, ארע ויכוח בין הצדדים, שבסופו ניסתה המתלוננת למנוע עימות נוסף עם הנאשם בכך שעברה לישון בחדר בנותיה. במהלך הלילה, הגיע הנאשם לחדר, עיקם את ידה הימנית ואחז את המתלוננת בצווארה. חברתה של המתלוננת שישנה באותה עת בביתם, הגיעה לחדר למשמע הקולות והדפה את הנאשם מהמתלוננת.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

במהלך אותה שנה, באחד הלילות, ביקש הנאשם לקיים יחסי מין עם המתלוננת. המתלוננת סירבה לבקשתו אך הנאשם המשיך בשלו ואף נגע בגופה של המתלוננת בניגוד לרצונה. הנאשם המשיך והתקרב עם גופו לגופה של המתלוננת, אשר בתגובה הזיזה את גופה ואמרה לו שוב כי איננה מעוניינת וביקשה כי יניח לה לנפשה. המתלוננת, אשר חששה מכעסו של הנאשם ופחדה שישתולל ויעיר את ילדיהם, נכנעה לבסוף ובניגוד לרצונה החופשי הורידה את בגדיה. הנאשם החדיר את איבר מינו לאיבר מינה של המתלוננת, בניגוד להסכמתה ועל אף בקשותיה של המתלוננת להניח לה.

במהלך שנת 2015 בדרכם חזרה ממסיבת חנוכה לכיוון ביתם, התפתח ויכוח בין המתלוננת לנאשם, שפרטיו לא ידועים למאשימה, ואשר במהלכו, דחף הנאשם את המתלוננת בפניה.

כשנה עובר להגשת כתב האישום, ארע ויכוח בין הנאשם לבין בנו. המתלוננת נכנסה לחדר והפצירה בנאשם שלא ירים יד על בנו. הנאשם בתגובה הדף את המתלוננת מחוץ לחדר ודחף אותה במסדרון.

ביום 06.01.2018 בסמוך לשעה 00:00 בלילה, נכנסה המתלוננת לחדר הילדים על מנת ללכת לישון. הנאשם הגיע לחדר בו שהתה המתלוננת ושאל אותה מה קרה. המתלוננת אמרה לו כי היא איננה מעוניינת לישון איתו בחדר. בתגובה יצא הנאשם מהחדר לכיוון חדר המקלחת והצטייד בקערה מנירוסטה מלאה במים. הוא חזר לחדר בו הייתה המתלוננת, שפך את תוכן הקערה על פניה וזרק את הקערה לעברה.

המתלוננת, אשר חששה מן הנאשם ומאסה בהתנהגותו כלפיה, התקשרה למשטרה ודיווחה על מעשיו.

4. על פי כתב האישום המתוקן, במעשיו המתוארים לעיל, בעל הנאשם את המתלוננת שלא בהסכמתה החופשית ותקף את המתלוננת, שהיא בת זוגו, במספר הזדמנויות.

5. בטרם נשמעו טיעוני הצדדים לעונש הונחו בפנינו תסקירי שירות המבחן וחוות דעת המרכז להערכת מסוכנות בעניינו של הנאשם. כמו כן, במסגרת ראיות המאשימה לעונש נשמעה עדותה של המתלוננת, אשר ביקשה להביע בפנינו את רצונה כי ניתן לנאשם הזדמנות להמשיך בהליך טיפולי ולא נמצה עימו את הדין, כפי שיפורט בהמשך.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים לעונש, הוגשו לנו תסקיר הבהרה שניתן על פי בקשתנו ותצהיר נפגעת העבירה, לפי סעיף 18 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א – 2001, שאל תוכנו ונסיבות הגשתו נתייחס בהמשך.

תסקירי שירות המבחן וחוות דעת הערכת המסוכנות

6. בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים מאת שירות המבחן. התסקירים סקרו את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, נסיבותיו האישיות, תיארו את תפקודו ואת מערכת היחסים בינו לבין המתלוננת. כמו כן, התייחסו התסקירים להידרדרות במצבו הנפשי והכלכלי של הנאשם מאז עלייתו ארצה ולהשלכה של "ההתנתקות" על מצבו התעסוקתי ועל מצב רוחו. השתלשלות זו השפיעה גם על תפקודו של הנאשם ועל מערכת היחסים שלו עם המתלוננת. הוא הפך להיות תוקפני יותר כלפיה וכאשר ביקשה להתגרש, הוא התקשה להשלים עם החלטתה זו.

7. בקצרה אציין כי הנאשם, המשתייך לשבט "בני המנשה", עלה בגפו ארצה בשנת **** והשתלב בשיבה ב***** בה שהה במשך כשנתיים. לאחר מכן התגייס לצה"ל ושירת כלוחם בחטיבת גולני שירות מלא. לאחר שחרורו מהצבא, התגורר הנאשם באחד הישובים בגוש קטיף. בעקבות הפינוי בשנת 2006, עברה המשפחה להתגורר בישוב בדרום הארץ למשך שלוש שנים ובהמשך עברה להתגורר בצפון, בישוב בו התגוררו בטרם נעצר הנאשם. הנאשם תיאר כי בעת שהתגורר בגוש קטיף הוא עבד באופן יציב ב*****. כן מסר, כי במשך שנים הזניח את הטיפול בבעיות הרפואיות מהן הוא סובל. כאמור, הנאשם תיאר התדרדרות בתפקודו ובמצבו הרגשי מאז ההתנתקות, שהשליכה על הזוגיות שלו ובני הזוג נהגו להתווכח רבות. ניסיונות להיעזר ברשויות הרווחה לא הועילו, רעייתו הביעה רצון להיפרד ממנו והוא התקשה לקבל את החלטתה.

8. מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם גדל בחברה עם תפיסות פטריארכליות נוקשות שהשפיעו על תפיסותיו. על רקע זה הוא שולב כבר בשלב המעצר בקבוצה טיפולית ייעודית לאלימות בתוך המשפחה בעמותת "יד שרה". הוא הגיע לכל המפגשים, גילה רצינות ויציבות והצליח להפיק תובנות ראשונות.

9. לבקשת שירות המבחן ועל מנת להעמיק את הבדיקה באשר לסיכויי שיקומו של הנאשם והטיפול המתאים לו, הורינו על הזמנת חוות דעת של המרכז להערכת מסוכנות.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

10. חוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות מיום 22.07.2018 העריכה את מסוכנותו המינית של הנאשם כלפי קורבנות שהן נשים זרות ומזדמנות כנמוכה. מידת המסוכנות המינית כלפי בנות זוג הוערכה כגבוהה יותר - ברמה בינונית. מעריכת המסוכנות התייחסה לכך שהנאשם נמצא באותה עת בעיצומו של הליך טיפולי במרכז לטיפול במשפחה ב"יד שרה", משתף פעולה ומגלה מוטיבציה להפיק ממנו תועלת. יחד עם זאת ציינה כי מדובר באדם הזקוק לטיפול אינטנסיבי בתחום של מניעת אלימות זוגית ולא קיימת אינדיקציה לטיפול ייעודי לעברייני מין.

11. חוות הדעת, שתוכנה יובא להלן אך בתמצית, על מנת שלא לפגוע בצנעת הפרט, מתבססת על שקלול הפקטורים הסטטיים והדינמיים. במסגרת הפקטורים הסטטיים נלקחו בחשבון עברו הנקי של הנאשם, גילו, העדר רקע התמכרותי, שמירה על רצף תעסוקתי והעובדה שהפגיעה הייתה בבת משפחה ובמקום פרטי. כן נשקלה העובדה שעבירת המין לוותה באלימות, שבוצעה בנוכחות אחרים. במסגרת הפקטורים הדינמיים התייחסה מעריכת המסוכנות לקיומה של עדות לעיוותי חשיבה, לרבות מזעור חומרת המעשים ועמדות סטראוטיפיות ופטרנליסטיות כלפי נשים. נמצא כי מידת התובנה של הנאשם ביחס להשלכות מעשיו על הקורבן לוקה בחסר והוא איננו מגלה אמפטיה כלפי הקורבן. כן צוין כי קיימת עדות לקושי בוויסות דחפים תוקפניים תחת מצבי משבר וגורמי דחק ועל רקע זה תיתכן גם תוקפנות מינית. מאידך, ציינה מעריכת המסוכנות כי אין אינדיקציה לסטייה מינית או הפרעת אישיות קשה והנאשם זוכה לתמיכה מצד קרוביו.

12. בעקבות חוות הדעת, ממנה הסיק שירות המבחן כי הנאשם איננו זקוק לטיפול ייעודי בעבירות מין, ולאחר שיחה עם המתלוננת, הופנה הנאשם לטיפול אינטנסיבי בבעיית האלימות ממנה הוא סובל ב"בית נועם". כפי העולה מן התסקיר מיום 12.9.18, בתחילה גילה הנאשם אמביוולנטיות לגבי שילובו בהליך טיפולי כוללני והעלה קשיים לגבי יכולתו להתפרנס ולהחזיר חובות, אך בהמשך הביע נכונות להשתלב בטיפול שהומלץ לו. אציין כי המתלוננת שיתפה את שירות המבחן בקשיים אותם חוותה במערכת הזוגית עם הנאשם, על רקע משברים שונים שעבר, ואשר כללו אלימות מילולית, פיזית ולבסוף גם מינית. היא תיארה עמדות נוקשות שלו בתחומים שונים. המתלוננת הביעה רצונה כי הנאשם ישולב בהליך טיפולי משמעותי ושלא ייענש בחומרה על מעשיו. במהלך אותה תקופה היא גם פתחה בהליך גירושין, כאשר שירות המבחן לא התרשם שהנאשם משלים ומצליח להתמודד עימו.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

13. על פי המלצת שירות המבחן אפשרנו לנאשם להשתלב בהליך טיפולי במסגרת "בית נועם". לשם כך נדחה מועד הטיעונים לעונש פעם אחר פעם כדי לעמוד על מידת שיתוף הפעולה של הנאשם ומידת התרמותו מהליך זה.

14. במסגרת התסקיר שהוגש ביום 08.07.2019 פירט שירות המבחן כי הנאשם שולב בטיפול במסלול משולב בבית נועם שהתחיל ביום 18.11.18 ועתיד להסתיים ביום 21.7.19. על פי התסקיר הנאשם קיבל בדרך כלל את גבולות המסגרת וכלליה. בתחילה נקלע לקונפליקטים עם מטופלים אחרים וביטא נוקשות מחשבתית. עם הזמן חל שנוי במצבו. יחד עם זאת, גורמי הטיפול התרשמו כי עדיין נדרש עיבוד של חלקים בעייתיים בהתנהלותו של הנאשם. הנאשם והמתלוננת התגרשו בינתיים והמתלוננת שיתפה כי איננה חשה מאוימת מהנאשם וכי היא מעוניינת שיהיה קשר בריא בינו לבין ילדיהם. שירות המבחן שקל בשלב זה לבוא בהמלצה שיקומית והמליץ כי תונח בפניו חוות דעת עדכנית של המרכז להערכת מסוכנות, שתתייחס למצבו של הנאשם לאחר סיום הטיפול ב"בית נועם", בטרם יינתן תסקיר סופי.

15. חוות הדעת העדכנית של המרכז להערכת מסוכנות הוגשה ביום 1.9.19. מתוכה עולה כי רמת המסוכנות המינית של הנאשם כלפי קורבנות, שהן נשים זרות ומזדמנות נותרה כשהייתה - נמוכה. רמת מסוכנותו המינית כלפי בנות זוג פחתה מבינונית לנמוכה - בינונית. מעריך המסוכנות התייחס לטיפול שעבר הנאשם עד אותו שלב ב"יד שרה" וב - "בית נועם". צוין כי הנאשם מותיר רושם שהפיק תועלת מסוימת מטיפול זה וכיום מבטא פחות עיוותי חשיבה, מסוגל לקחת יותר אחריות, בעיקר הבין את גורמי הסיכון העתידיים ויודע לומר שהמבחן האמתי לשינוי יהיה בעתיד כאשר יצטרך ליישם במציאות את הכללים שרכש. הערכת הבודק היא כי על אף שהצדדים התגרשו, הנאשם עדיין עסוק לא מעט במתלוננת ומתקשה להפנים את העובדה שהם התגרשו. כן לא ברור עד כמה הפנים את המסרים שלמד. מחוות הדעת עולה ההתרשמות כי מדובר באדם בעל קוויי אישיות אגוצנטריים ונרקסיסטיים, עם תפיסת עולם פטרנליסטית כלפי נשים. ניתן לזהות בו נוקשות אישיותיות מסוימת, בשילוב עם תלותיות. הבודק העריך כי הנאשם איננו לוקה בסטייה מינית, וכי הוא פגע באשתו כחלק מאלימות אינטימית, על רקע קווי אישיותו, דימוי עצמי נמוך, תחושת ערך עצמי פגומה וקושי להתמודד עם משברים ומצבי דחק.

16. במסגרת תסקיר שנערך ביום 24.9.19, לאחר שהונחה בפני שירות המבחן חוות הדעת העדכנית של המרכז להערכת מסוכנות, נאמר כי בהמשך לטיפול שעבר הנאשם ב"בית נועם"

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

ומתוך התרשמות כי קיים צורך להתייחס גם למניעים שהביאו אותו לבצע את עבירת המין, בוחן שירות המבחן אפשרות לשלב את הנאשם בקבוצה פסיכו-חינוכית, קבוצה ייעודית לעברייני מין. שירות המבחן הסביר כי התכנית הטיפולית המוצעת כוללת עבודה על מיומנויות תקשורת, התמודדות עם מצבי לחץ ומשבר, קבלת החלטות, רכישת מושגים לגבי מיניות בריאה ומיניות פוגענית והעמקת המודעות העצמית. לפיכך, המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם תחת צו מבחן למשך שנה ולהטיל עליו צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, כעונש מוחשי שיאפשר לו המשך טיפול ושיקום בצד עבודה סדירה לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

17. ביום 3.10.19 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש. במהלך הדיון, לאחר שנתנו דעתנו למהות ההליך הטיפולי שעבר הנאשם במסגרת שירות המבחן ובבית נועם, ובהתחשב בסוג העבירות בהן הורשע, סברנו כי הואיל ולא עבר עד אותו שלב טיפול ייעודי לעברייני מין, ישנה חשיבות לעקוב אחר הטיפול שהוצע לו בהיבט זה ומידת היתרמותו מהליך זה, וזאת בטרם נגזור את דינו. על כן, דחינו את הדיון פעם נוספת והבהרנו כי אנו מצפים, שבמהלך תקופת הדחייה ישולב הנאשם בהליך הטיפולי עליו המליץ שירות המבחן, על מנת שתהא בפנינו תמונה אשר יכולה ללמד על מידת התמדתו בהליך זה והיתרמותו ממנו.

18. בתסקיר מיום 15.1.20 חזר שירות המבחן על המלצתו להטיל על הנאשם צו מבחן ושל"צ מבלי שניתן כל הסבר מדוע נזנחה האופציה לשלב את הנאשם בהליך טיפולי ייעודי לעברייני מין. שירות המבחן נתבקש להבהיר את המלצתו ובמסגרת תסקיר מיום 12/02/2020 הוסבר כי אכן תוכנן לשלב את הנאשם בקבוצה פסיכו-חינוכית לעברייני מין. יחד עם זאת, נעשתה לו הערכה מחודשת ונבחנו צרכיו הטיפוליים ועלתה ההתרשמות כי השתתפותו בקבוצה הטיפולית לעברייני מין לא תיתן מענה לצרכיו הטיפוליים העכשוויים. שירות המבחן הסביר, כי נוכח ההערכה המחודשת הזו נבנתה לנאשם תכנית טיפולית חלופית, לפיה, הוא ישתלב בתהליך טיפולי פרטני על בסיס שבועי, במסגרת לשכת הרווחה באזור מגוריו. זאת לצורך קבלת הדרכה הורית ופיתוח מיומנויות הוריות מטיבות לשיקום הקשר שלו עם ילדיו, וכן לצורך רכישת כלים להתמודדות בונה עם מצבי לחץ ותסכול ובניית מערכת יחסים זוגית בריאה עם בת זוגו החדשה. צוין כי הנאשם כבר החל בטיפול במסגרת לשכת הרווחה והדיווחים הם כי הוא משתף פעולה באופן מלא. עוד נאמר כי התכנית הטיפולית המשולבת, כוללת פגישות פרטניות חודשיות במסגרת שירות המבחן לצורך פיתוח מודעות להימנעות ממיניות פוגענית ורכישת כלים למיניות בריאה, שיפור

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

יכולת ליצירת אינטימיות זוגית והעמקת מודעות עצמית. לאור האמור, שירות המבחן חזר על המלצתו הקודמת במלואה.

19. תסקיר אחרון ועדכני הוגש לבקשתנו ביום 28.7.20, בעקבות הגשתה של הצהרת נפגעת העבירה והתכנים שעלו ממנה. התסקיר, שאל תוכנו אתייחס בהמשך, מתבסס, בין היתר, על שיחה עם המתלוננת והמלצותיו לא נשתנו.

ראיות הצדדים לעונש

20. ביום 3.10.19 התייצבה בפנינו המתלוננת, כיום גרושתו של הנאשם, על מנת לבקש שלא נחמיר בעונשו. על פי דבריה, בני הזוג התגרשו והסדירו ביניהם את נושא הממונות והמזונות. ילדיהם של בני הזוג נמצאים בחזקת המתלוננת והקשר בינם לבין הנאשם נעשה בתיווכה ובתיאום עימה. המתלוננת תיארה את התקשורת בינה לבין הנאשם כטובה, בעקבות הליך הטיפול שעבר. עוד הוסיפה כי הנאשם כבר קיבל את עונשו בכך שיצא מן הבית והפסיק את החוויה של גידול ילדיו. לעמדתה, הוא הפיק את הלקח ממה שקרה ועבר הליך טיפולי ארוך. המתלוננת הביעה תקווה שהנאשם יתחיל בחיים חדשים, ימשיך לעבוד ויתבסס כלכלית, כך שיוכל לקבל את הילדים מדי פעם והם יהיו במחיצתו. המתלוננת הביעה את רצונה שהנאשם יצא מהר ככל הניתן מן המסגרת הטיפולית לחיים האמיתיים, כדי לראות איך הוא מתנהל עם הילדים ועל מנת להחזירו לחיים נורמטיביים, תוך שיקומו מבחינה פיזית, נפשית וכלכלית. כל זאת, במטרה לסייע לילדיהם של בני הזוג להתגבר על מה שקרה. המתלוננת ביקשה שלא להטיל על הנאשם ענישה בדמות מאסר בפועל ממש או בעבודות שירות ולאפשר לו להמשיך בטיפול שבו החל, כדי לבנות את המשפחה מחדש.

21. ביום 16.5.20 לאחר שנקבע מועד להשמעת גזר הדין, פנתה המתלוננת לבית המשפט בבקשה להתיר לה להגיש תצהיר נפגעת עבירה. לאחר ששמענו את עמדת הצדדים, החלטנו להתיר למאשימה להגיש הצהרה מטעם נפגעת העבירה, בכפוף לזכותו של הנאשם לחקור אותה על הצהרה זו.

הצהרת נפגעת העבירה הוגשה על ידי המאשימה ביום 1.6.20. בתגובה הודיעה באת כוח הנאשם כי אין היא מבקשת לחקור את נפגעת העבירה ומסתפקת בהפניה לתגובה בכתב שהגישה בעניין זה. בזיקה להחלטה שאפשרה הגשת ההצהרה, עתרה באת כוח הנאשם שלא לתת משקל כלשהו לטיעוני נפגעת העבירה המפורטים בהצהרה, שאינם נוגעים לנזק, שנגרם כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

22. בהצהרה סיפרה המתלוננת כי במהלך השנתיים האחרונות עשתה כל שביכולתה על מנת לדאוג לנאשם ולוודא שיקבל טיפול, לאפשר לילדים לפגוש אותו ולדאוג שלא יהיה במעצר או בבית הסוהר, מתוך מחשבה עליו כאבי ילדיה ומתוך תקווה כי יעבור תהליך משמעותי ושינוי אמיתי כדי שלא יהווה סיכון כלפיה, כלפי הילדים וכלפי אחרים. המתלוננת ציינה כי תמכה ואף ביקשה שיושג עימו הסדר טיעון מקל ושהוא ישוחרר ממעצר וממעצר בביקורת, הכל מתוך אמונה שהדרך הטיפולית תיטיב עימו והוא יעבור שינוי.

המתלוננת פירטה את הסבל שעבר עליה במהלך התקופה בעקבות מעשיו של הנאשם, הטיפולים הממושכים להם היא נזקקת כדי להתגבר על הפחדים והטראומה שחוותה, כמו גם ההשלכה של המעשים על ילדיה. המתלוננת הוסיפה כי נלחמה על סיום הקשר עם הנאשם, על אף המחיר הכלכלי הכרוך בכך. לדבריה, היא הקפידה לשמור על כבודו בפני הילדים, גם כשהוא לא עשה כן. המתלוננת תוהה בהצהרתה כיצד גם היום, לאחר שנתיים של טיפולים ותנאים מגבילים היא עדיין נחשפת לאלימות מילולית מצד הנאשם ולהתבטאויות לא נעימות, כולל הטחות כלפיה על כך שהוא בזבז שנתיים מחייו על הטיפול ועל כך שאיננו יכול לחזור לעבוד ב*****. המתלוננת מסיימת בכך שקיוותה בכל מאודה כי הנאשם יעשה דרך טיפולית אמיתית וכנה, יבין את הפגמים שבהתנהגותו, אך היא חוששת שלאחר גזר הדין הוא יפסיק לשתף פעולה עם ההליך הטיפולי וימשיך להיות פוגעני ומסוכן כלפיה, כלפי ילדיהם וכלפי אחרים.

23. כאמור לעיל, בעקבות הצהרת נפגעת העבירה הורינו לשירות המבחן להגיש לנו תסקיר עדכני, שיתייחס לסיכויי שיקומו של הנאשם, בשים לב לטענות שהועלו על ידי נפגעת העבירה ובהינתן מידת התמדתו בהליך הטיפולי.

בתסקיר מיום 28.7.20 פירט שירות המבחן כי הנאשם מתגורר כיום עם זוגתו, לה נישא לאחרונה ומועסק בעבודות *****. שירות המבחן ציין כי לאור הערכתו המקצועית, שהשתתפותו של הנאשם בטיפול ייעודי לעברייני מין לא תיתן מענה לצרכיו הטיפוליים העכשוויים, נבנתה עבורו תכנית טיפולית חלופית, הכוללת טיפול פרטני בלשכת הרווחה. זאת לצורך קבלת הדרכה הורית ופיתוח מיומנויות הוריות מטיבות לשיקום הקשר שלו עם ילדיו, להתמודדות עם מצבי לחץ ותסכול ובניית מערכת יחסים זוגית בריאה עם בת הזוג החדשה.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

שירות המבחן נפגש עם נפגעת העבירה, גרושתו של הנאשם, אשר הביעה חוסר שביעות רצון מהדרך בה הוא יוצר קשר עם ילדיהם ומהדרך שבה הוא מתקשר עימה. עם זאת, המתלוננת ציינה כי איננה חשה מאוימת מהנאשם וכי היא מעוניינת שימשיך בטיפול בבעיותיו.

משיחה עם הצוות המטפל בלשכת הרווחה עלה כי הנאשם התחיל את הטיפול במסגרתם בחודש פברואר 2020, הוא משתף פעולה באופן מלא ומביע רצון לשינוי ולשיקום חייו. ההערכה הינה כי הנאשם נמצא בתחילת הדרך בכל הנוגע לתפקודו ההורי.

שירות המבחן התרשם במהלך שיחה עם הנאשם כי הוא משקיע מאמצים לשמור על פסאדה חיובית ומתפקדת. בחודש יוני הוא נישא לבת זוגו החדשה, הוא שומר על רצף תעסוקתי ומפרנס את עצמו ובנוסף, שיתף פעולה בהליך הטיפולי ונתרם ממנו.

שירות המבחן סיכם כי במשך כשנתיים הצליח הנאשם לשמור על קשר עם גורמי הטיפול ולשתף פעולה באופן מלא עם כל המסגרות אליהן הופנה. בכל התקופה הזו לא נפתחו כנגדו תיקים פליליים נוספים. המתלוננת מסרה שאיננה מאוימת מהנאשם והיא מעוניינת בקשר שלו עם ילדיהם. שירות המבחן התרשם גם שהנאשם מנסה ליצור מערכת יחסים בריאה עם אשתו השנייה. לאור המפורט, חזר שירות המבחן על ההמלצה להעמיד את הנאשם תחת צו מבחן למשך שנה ולהטיל עליו לבצע של"צ בהיקף נרחב של 250 שעות.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

24. בטיעוניה לעונש עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם אחד, אף שמדובר במספר אירועים. לעמדתה, מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוען של העבירות כאן נע בין ארבע לשבע שנות מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת, מן הנימוקים הבאים:

25. המאשימה התייחסה לשיקולים הרלוונטיים לקביעת המתחם: הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם - כבודה של המתלוננת, חירותה, האוטונומיה וזכותה של המתלוננת להגן על גופה ועל צנעתה, לצד הפגיעה בשלמות התא המשפחתי. בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, מנתה המאשימה את הניצול לרעה של פער הכוחות בין הנאשם למתלוננת, באלימות שנקט כנגדה ובעבירת האינוס. לטענת המאשימה הנאשם הבין את

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

טיב מעשיו, את הפסול בהם וכן את השלכותיהם. הוא חזר על מעשיו במספר הזדמנויות. הנאשם גרם למתלוננת נזק נפשי שילווה אותה עוד שנים ארוכות וגם לילדיו, שהיו עדים למעשיו, נגרם נזק חמור. בהתייחס למדיניות הענישה הנהוגה, הפנתה המאשימה לפסיקה בה נקבע כי יש להחמיר בענישתם של מבצעי עבירות מין ואלימות במשפחה, בשל חומרתן היתרה, כאשר במקרים בהם מדובר בהתעללות פיזית ונפשית ממושכת, יש להעדיף שיקולי הרתעה על פני שיקולי שיקום (ע"פ 6428/09 פלוני נ' מדינת ישראל). כן הפנתה המאשימה לפסיקה המשקפת לעמדתה, את רף הענישה במקרים דומים, אליה אתייחס בהמשך.

כאמור, על סמך השיקולים הללו, מתחם העונש ההולם, אליו עותרת המאשימה הוא בין 4 ל- 7 שנות מאסר בפועל.

26. באשר לקביעת העונש הראוי לנאשם, פרטה המאשימה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. המאשימה ציינה כי לזכותו של הנאשם עומדת העובדה שהוא הודה בכתב האישום המתוקן ובכך ייתר את העדת המתלוננת וחסך זמן שיפוטי יקר. כמו כן הנאשם נעדר עבר פלילי, הוא שיתף פעולה עם גורמי הטיפול, לקח אחריות על מעשיו ועשה דרך שיקומית משמעותית. עוד הפנתה המאשימה לחוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות, שלפיה הנאשם סיים טיפול המיועד לגברים אלימים, וההערכה היא כי הפיק מממנו תועלת, כך שכיום הנאשם מסוגל להודות בהתנהגותו הפוגענית. מאידך, ציינה המאשימה כי, על פי חוות הדעת, עדיין קיימים אצל הנאשם עיוותי חשיבה בנוגע למעשיו לרבות מזעור חומרתם וקיים אצלו קושי בוויסות דחפים תחת מצבי משבר וגורמי דחק, ועל רקע זה תיתכן גם תוקפנות מינית, כך שרמת המסוכנות המינית כלפי קורבנות זרים היא נמוכה לעומת רמת מסוכנות נמוכה בינונית כלפי בנות זוג.

מכל האמור, סבורה המאשימה כי יש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם.

27. המאשימה הבהירה במהלך טיעוניה בעל פה, ובהתייחס גם לעמדת נפגעת העבירה, כי לגישתה, לא מתקיים כאן החריג ואין מקום לסטות מן המתחם מטעמי שיקום. לפי הנתען, גם אם ניקח בחשבון את עמדת נפגעת העבירה ואת ההליך השיקומי שעבר הנאשם, עדיין צריך לזכור את חומרת העבירות ואת הנסיבות בהן בוצעו, ולתת משקל לעיקרון ההלימה ולשיקולי הרתעה. לעמדת המאשימה, לא ניתן לאמץ את המלצת שירות המבחן, שהיא רחוקה מכל השיקולים הללו, בפרט בהינתן הוראת סעיף 355 לחוק העונשין, המדבר על העונש המזערי בעבירות מין.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

המאשימה הפנתה גם לפסקי דין, שבהם התייחסו בתי המשפט לשיקולים לחריגה מהמתחם ובחנו מהו אותו הליך שיקום הנדרש כדי לחרוג מהמתחם בעבירות דומות. המאשימה סבורה כי למקרא התסקירים וחוות הדעת השנייה של המרכז להערכת מסוכנות, הנאשם איננו עומד בקריטריונים לחריגה מהמתחם. באת כוח המאשימה הוסיפה כי בתי הסוהר מאפשרים הליך טיפולי משמעותי בתוך כתלי בית הסוהר, ולכן הטלת עונש מאסר בפועל לא יקטע את ההליך הטיפולי.

טיעוני ההגנה לעונש

28. באת כוח הנאשם מסכימה כי יש לקבוע מתחם עונש אחד לעבירות שביצע הנאשם, הואיל ולטענתה, יש לראות בעבירות התקיפה כעבירות שיש ביניהן קשר הדוק, לוגי, נסיבתי וענייני אשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עובדתית אחת.

29. לאחר סקירת ההליך הטיפולי, שעבר הנאשם בליווי שירות המבחן ובמסגרתו, הערכת המסוכנות המינית, שפחתה בעקבות הטיפול, והמלצות שירות המבחן, סבורה באת כוח הנאשם כי שקלול כל הנתונים מחייב לאמץ את המלצת שירות המבחן, בהיותה מצויה במתחם הענישה ההולמת, או למצער, לחרוג מהמתחם מטעמי שיקום.

30. בהתייחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירות, ציינה באת כוח הנאשם כי מדובר בעבירות שלא קדם להן כל תכנון מוקדם. בכל אירועי התקיפה שפורטו בכתב האישום, הנאשם תקף את המתלוננת במהלך ויכוח, כאשר הנאשם מצוי היה בסערת רגשות ומתוך דחף רגעי וללא תכנון.

ביחס לעבירת האונס נטען, כי גם היא לא הייתה פרי תכנון מוקדם, אלא מדובר בהתנהגות התואמת את דפוסי חשיבתו הפטריארכליים והנוקשים של הנאשם, כפי שתוארו בתסקירים ובהערכת המסוכנות. מבלי להצדיק את הדבר, נטען כי לפערי התרבות ודפוסי האישיות של הנאשם הייתה השפעה ניכרת על האירועים שהתרחשו.

בהתייחס לנזק שנגרם או עלול היה להיגרם עקב מעשי הנאשם, טוענת באת כוחו כי למתלוננת לא נגרם נזק ולא צפוי היה להיגרם לה נזק של ממש. באת כוח הנאשם הוסיפה וטענה כי מדובר בעבירות תקיפה שאינן ברף הגבוה של החומרה, כגון הדיפה ודחיפה, אשר

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

לא גרמו למתלוננת חבלות. זאת ועוד, במסגרת תסקירי שירות המבחן, אשר הביאו את עמדת המתלוננת לא פעם, לא צוין שנגרם לה נזק כלשהו בעקבות האירועים המתוארים.

באשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות טענה באת כוחו כי הן תסקירי שירות המבחן והן הערכת המסוכנות המינית תיארו בהרחבה את הרקע התרבותי והאישי של הנאשם כמו גם את נסיבות חייו, אשר להם השפעה מכרעת על התנהגותו והתנהלותו, וכפועל יוצא מכך, ביצוע העבירות. באת כוח הנאשם הדגישה כי מבלי להמעיט בחומרת העבירות שבוצעו על ידי הנאשם, לא לוותה למעשיו אכזריות, אלימות (מלבד האינהרנטית למעשה), או התעללות במתלוננת. מדובר בארבעה אירועי תקיפה סתם אשר התרחשו בפרק זמן של חמש שנים ואילו עבירת האינוס היא משנת 2014, היינו לפני חמש שנים.

31. בטיעוניה בעל פה הדגישה באת כוח הנאשם כי היא חולקת על המתחם המוצע על ידי המאשימה וסבורה כי הפסיקה, שעליה נסמכת המאשימה, עוסקת בעבירות שבוצעו ברף חומרה גבוה משמעותית מאלה שבוצעו על ידי הנאשם, הן בתחום המין והן בתחום האלימות. נוסף על כך, לא היה בהם הליך שיקום משמעותי, כמו בענייננו. לעמדתה, הרף התחתון של המתחם בנסיבות המקרה שלפנינו יכול להתחיל בצו מבחן.

32. בהתייחס לטענת המאשימה לגבי כך שבעבירת האינוס קיימת דרישה לעונש מזערי, השיבה באת כוח הנאשם כי בנסיבות מיוחדות ניתן לסטות מהעונש המזערי. בענייננו, אף שהנאשם ביצע עבירת מין כהגדרתה, הרי מתוך חוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות עלה כי לא מדובר בעבירת מין במובן הקלסי שלה, שכן הרקע לביצוע העבירה, היא לא סטייה מינית, אלא אלימות אינטימית. לכן, ניתן לראות גם כי רמת המסוכנות המינית של הנאשם ירדה בשתי רמות, בעקבות הטיפול ב"בית נועם", שהוא טיפול באלימות ולא בעבירות מין.

33. באשר לנסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירות טענה באת כוח הנאשם כי מדובר באדם בן 48, נעדר כל עבר פלילי, אב ל-5 ילדים, אשר כל חייו ניהל אורח חיים נורמטיבי. הנאשם חווה לראשונה בחייו את חווית המעצר כאשר שהה במעצר במשך חודשיים. במהלך 9 חודשים נוספים היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני בבית הוריו. בהמשך שהה הנאשם בתנאי פנימייה ב"בית נועם" ורק כשנה וחודשיים לאחר מעצרו שב למעגל העבודה ולחיים בקהילה, תחת מגבלות. באת כוח הנאשם פרטה את ההשלכה של ההליך הפלילי על מצבו של הנאשם, כאשר לטענתה, הנאשם, שכל חייו היה התא המשפחתי בסיס קיומו, גרם בהתנהגותו לפירוק משפחתו. המתלוננת לא ניסתה לשקם את היחסים הזוגיים ביניהם

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

והשניים התגרשו. מאז מעצרו, הנאשם לא עומד בקשר רציף עם ילדיו – ארבעה קטינים וחייל, ועיקר הקשר הינו טלפוני בלבד.

34. לטענת באת כוח הנאשם, הטלת עונש מאסר בפועל ולו בעבודות שירות תפגע בילדיו, שכן הוא לא יוכל לסייע בפרנסתם, ונוסף על כך תפגע בהליכי שיקומו. כמו כן, נטען כי חלק מהליכי השיקום של הנאשם, כפי שצוין על-ידי שירות המבחן, הינו חידוש הקשר באופן הדרגתי עם ילדיו, מהלך שבו תומכת גם המתלוננת. שליחתו של הנאשם למאסר תסכל תהליך זה, גם אם יהיה מדובר בעבודות שירות, בשל המרחק הגיאוגרפי הרב בין מקום מגוריו כיום לבין מקום מגוריהם של הילדים.

35. באת כוח הנאשם הוסיפה וציינה כי כתוצאה מן ההרשעה נפגעה יכולתו של הנאשם להשתלב בשוק העבודה, בשים לב לכך שמרבית חייו הוא עבד ב**** ולאחר ההרשעה הוא לא יוכל לשוב ולעבוד בתחום זה. לכן הפגיעה בו קשה, בפרט בהתחשב בגילו ובעובדה שאין לו השכלה או מקצוע אחר.

36. באת כוח הנאשם הדגישה את הודאתו של הנאשם, שניתנה בהזדמנות הראשונה, והבעת הרצון שלו להשתלב בטיפול כבר בשלב המעצר. הודגשה גם לקיחת האחריות ושיתוף הפעולה המלא עם שירות המבחן לאורך התקופה בה נוהל ההליך. במהלך תקופה זו גם התנהל הנאשם באופן חיובי והקפיד על קיום התנאים המגבילים שהוטלו עליו. כן הודגשו נסיבות חייו של הנאשם, עברו הנקי, וחלוף זמן רב ממועד ביצוע מרבית העבירות עד היום.

37. כאמור, באת כוח הנאשם סבורה כי המלצת שירות המבחן מצויה במתחם העונש ההולם ואינה חורגת ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים בנסיבות המתוארות לעיל. היא תומכת טיעוניה בהקשר זה בפסיקה, אשר לגישתה, תומכת במסקנה זו, כמו למשל תפ"ח 1166/04 מדינת ישראל נ' פלוני, שם בנסיבות אף חמורות יותר מעניינו, נדון הנאשם לצו מבחן לתקופה של 18 חודשים, מאסר על תנאי ו-300 שעות שירות לתועלת הציבור ופ"ח 1047/03 מדינת ישראל נ' טרבלסי שבו הוטל צו מבחן למשך שנתיים, אף שמדובר היה בעבירות חמורות מאלה שבהן הורשע הנאשם כאן.

38. לסיכום, מבקשת באת כוח הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן, כעונש המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. לחלופין, ככל שיקבע מתחם ענישה הכולל מאסר בפועל, לרבות בדרך של עבודות שירות, מבקשת באת כוחו של הנאשם להחיל את סעיף 40ד. לחוק

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

העונשין ולחרוג לקולא מהמתחם משיקולי שיקום, על פי הקריטריונים שנקבעו בפסיקה: פוטנציאל שיקומי ממשי וגבוה (ע"פ 1903/13 עא"ישה נ. מדינת ישראל), ופגיעה ממשית בסיכויי השיקום ככל שהנאשם ישלח למאסר (ע"פ 7555/15 פלוני נ' מדינת ישראל, רע"פ 262/14 נאשף נ' מדינת ישראל וע"פ 911/14 פלונית נ' מדינת ישראל).

39. לאור המכלול מבקשת, כאמור, באת כוח הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה, להשית על הנאשם צו מבחן, שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, מאסר מותנה ופיקוח למתלוננת, בשיעור שיתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם והעובדה שחזר לעבודה לפני חודשים ספורים.

40. בהתייחס להצהרת נפגעת העבירה, הפנתה באת כוח הנאשם לתגובתה בכתב לבקשה להגיש את ההצהרה. בתגובה טוענת באת כוח הנאשם כי הדברים הקשים שמטיחה נפגעת העבירה כיום בנאשם לא באו לידי ביטוי בעדותה בפנינו ולא במסגרת התסקירים, שבחלקם הובאה עמדתה, ואף להיפך, היא טענה בפני שירות המבחן שאיננה חשה מאוימת והדגישה את רצונה בכך שהנאשם יהיה בקשר עם ילדיהם.

עוד לפי התגובה, הנאשם אכן קיווה בתחילת הדרך להציל את התא המשפחתי ולהגיע לשלום בית. עם זאת, משהוגשה תביעה לגירושין על ידי המתלוננת בקיץ 2018, עוד בטרם נכנס ל"בית נועם", כיבד הנאשם את רצונה של המתלוננת להתגרש. וכך ביום 10.3.19 ניתן תוקף של פסק דין להסכם גירושין שהושג בין הצדדים, לפיו, בין היתר, מזונות הילדים קוזזו והונו, לאחר שהנאשם העביר לנפגעת העבירה את הנחלה, שהייתה בבעלותם וכללה את ביתם, בית נוסף שהושכר, 3 צימרים ובריכה, רכב משותף ועוד.

על סמך האמור, מבקש הנאשם לדחות את טענת המתלוננת כי היא נושאת לבדה בנטל פרנסת המשפחה. באת כוחו של הנאשם הוסיפה כי הוא מתגורר כיום בבית הוריו ועובד בעבודות **** ן*****.

הנאשם חולק על הטענה כי המתלוננת שמרה על כבודו לאורך השנים ובמהלך משפטו וטוען כי עוד בהיותו עצור היא הבהירה לו שמידת שיתוף הפעולה שלו בהליכי הגירושין תקבע אם יישאר מאחורי סורג וברית כל חייו. בהמשך אמרה לו כי היא שתקבע איך יסתיים ההליך הפלילי. באחת ההזדמנויות, כאשר יצר עימה קשר כדי לבקש שלום בית, דיווחה המתלוננת ל"בית נועם" כי הוא פעל בניגוד לתנאי השחרור ותנאי המעון וכתוצאה מכך הורחק הנאשם מ"בית נועם" למשך כחודשיים.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

הנאשם מדגיש בתגובתו כי במשך יותר משנתיים הוא עושה כל שביכולתו לשקם את חייו. משתף פעולה בהליכים הממושכים ומשקם את קשריו עם ילדיו, על אף המגבלות והמרחק הפיזי הרב.

בהתייחס לשינוי שחל בעמדת המתלוננת, טוען הנאשם כי לאחרונה החל בזוגיות חדשה. הדבר נודע למתלוננת, שביקשה לברר איתו פרטים לגבי בת זוגו החדשה וטיב הקשר עימה. כאשר הנאשם סירב לשתף בפרטים אלה הודיעה לו המתלוננת, לטענתו, כי הוא "כבר יקבל על הראש" וזמן קצר לאחר מכן נחתמה הצהרת נפגעת העבירה.

לאור האמור, ביקשה באת כוח הנאשם שלא לתת משקל להצהרת נפגעת העבירה, בשים לב לסתירות המהותיות ואי אמירת האמת, העולות ממנה בהשוואה לדברים שמסרה בעבר, ואשר מטרתה להכפיש את שמו של הנאשם ערב מתן גזר הדין, על רקע השינוי בחייו האישיים.

41. בהתייחס לתסקירים המשלימים שהוגשו לבית המשפט לאחר הטיעונים לעונש (ולאחר הגשת הצהרת נפגעת העבירה), טענה באת כוח הנאשם כי עולה מהם שהנאשם ממשיך בדרכו החיובית, משתף פעולה עם גורמי הטיפול, מתגייס להליכים הטיפולים ונתרם מהם. באת כוח הנאשם הוסיפה כי הנאשם מקיים אורח חיים נורמטיבי, עובד באופן רציף לפרנסתו ושומר על קשר עם ילדיו, בליווי וסיוע גורמי הטיפול, בהם הוא מסתייע לשיקום הקשר הזוגי החדש שיצר. עוד עולה מהתסקיר האחרון, כך נטען, עמדתה הברורה של המתלוננת, שאיננה חוששת מפני הנאשם. לאחר פרק זמן של קרוב לשלוש שנים מביצוע העבירות, בהן הודה ולקח אחריות מלאה למעשיו, ולאור התגייסותו להליך הטיפולי הממושך והמשמעותי, נטען כי קימת אינדיקציה לא רק לסיכויי שיקום ממשיים, אלא אף לתהליך שיקום שצלח, המצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם, תוך אימוץ המלצות שירות המבחן.

דברי הנאשם

42. בדבריו לעונש, הודה הנאשם על ההזדמנות שניתנה לו להשתלב בטיפול. הוא הביע חרטה על מעשיו ושיתף כי הפיק תועלת רבה מהטיפול. הנאשם סיפר בכנות ובהרחבה על ההבדל בתפיסות בין המקום בו גדל לבין החיים בארץ. הנאשם הביע צער על הסבל שגרם למתלוננת ולבני המשפחה וטען כי בחודשים האחרונים למד דברים רבים שלא הייתה לו הזדמנות ללמוד בעבר. הוא ביקש את סליחתה של אשתו ואיחל לה כי תתחתן ותבנה את חייה מחדש, כשלטענתו, הם יישארו שותפים לגידול הילדים וכל מעייניו לעזור ולסייע

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

בגידולם, כדי שיצליחו בחיים. הנאשם הוסיף: "אני רוצה לעשות הרבה דברים טובים. אני יכול להמשיך פרק ב', אני רוצה לחיות בארץ ישראל, אני לא מלאך אני בן אדם, נפלתי. למדתי את הלקח וכל מה שלמדתי אני רוצה ליישם, כל החיים הם בית ספר אחד גדול, אני רוצה ליישם את מה שלמדתי".

דיון הכרעה

43. על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, שמשמעו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

44. גזירת עונשו של נאשם בגיר מחייבת קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעיקרון המנחה, וקביעת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם. במקרים יוצאי דופן, ניתן לסטות מן המתחם לקולה בהסתמך על שיקולי שיקום (סעיף 40ד' לחוק העונשין), או לחומרה בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה' לחוק העונשין).

45. כשמדובר במי שהורשע בריבוי עבירות, הליך גזירת הדין כולל שלושה שלבים. בשלב הראשון על בית המשפט לקבוע בהתאם לסעיף 40ג' לחוק העונשין, האם עבירות אלה מהוות אירוע אחד או כמה אירועים, על פי מבחן "הקשר ההדוק" שהתפתח בפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ. מדינת ישראל (29.10.2014), ע"פ 1127/13 גברזגיי נ. מדינת ישראל (15.01.2014), ע"פ 4702/15 עביד נ. מדינת ישראל (20.04.2016) וע"פ 8479/16 פלוני נ' מדינת ישראל, (30.05.2018)). אם מדובר בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם עונש הולם לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע. בענייננו, אין חולק כי מדובר במספר עבירות, המהוות אירוע אחד לצורך קביעת המתחם, למרות שבוצעו במספר הזדמנויות, וזאת בשל הקשר ההדוק ביניהן, לכן יש לקבוע לגביהן מתחם אחד.

46. את מתחם העונש ההולם יש לקבוע על פי אמות המידה שנקבעו בסעיף 40ג' לחוק העונשין, שהן הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי המפורט בסעיף 40ט' לחוק העונשין. את העונש המתאים לנאשם גוזר בית המשפט בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא' לחוק העונשין.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

האמור לעיל איננו גורע מסמכותו של בית המשפט לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת המתחם או נסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לשם קביעת העונש המתאים (סעיף 40'ב' לחוק העונשין).

מתחם העונש ההולם

47. מתחם העונש ההולם נקבע על פי הערך החברתי המוגן באמצעות העבירה ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

48. הנאשם נהג באלימות כלפי מי שהייתה אשתו במשך כ-20 שנה. מקרי האלימות המפורטים בכתב האישום התרחשו במספר הזדמנויות בתוך פרק זמן של מספר שנים, בין השנים 2014 עד ראשית 2018. מדובר במעשים מכוערים שביצע הנאשם, חלקם על רקע ויכוח כלשהו עם המתלוננת. האירוע החמור ביותר, הוא עבירת האינוס, שביצע הנאשם באשתו בשנת 2014, כאשר אילץ אותה לקיים עמו יחסי מין בניגוד לרצונה.

במעשיו אלה, פגע הנאשם בשלמות גופה של המתלוננת, בנפשה, באוטונומיה שלה על גופה ובתחושת הביטחון שלה בכלל, ובתוך ביתה בפרט.

מידת הפגיעה בערכים הללו, בעיקר בכל הנוגע לעבירת המין, שהיא מבין החמורות שבעבירות מן הסוג הזה, היא גבוהה:

"בעבירות מין בין מכרים, לא כל שכן בין בני זוג, טמונה חומרה מיוחדת שעשויה, לעיתים, להחריף ולהעצים את הפגיעה בקורבן. מערכת יחסים זוגית מתאפיינת, בדרך כלל, בקיומה של תחושת ביטחון הדדי ובאמון הקיים בין בני הזוג, וכאשר ערכים אלה נפגעים, דווקא על ידי אדם בו שם בן הזוג את מבטחו, השבר שנוצר בעקבות המעשה, עשוי להיות עמוק ומשמעותי." (ע"פ 4213/15 פלוני נ' מדינת ישראל (30.03.2016)).

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

פגיעה באשה על ידי בעלה, בתוך ביתם, מקום בו היא אמורה להרגיש בטוחה ומוגנת, תוך ניצול יחסי האמון והקרבה, כמו גם התלות הנובעת משותפות חייהם, נתפסת כבעלת חומרה יתרה (ראו ע"פ 1385/12 פלוני נ' מדינת ישראל (04.01.2015) וע"פ 635/10 פלוני נ' מדינת ישראל, (12.1.2012)). מכאן שמידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה גבוהה.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות

49. מדובר בעבירות אלימות ומין במשפחה, אותן ביצע הנאשם במספר הזדמנויות במהלך תקופה של כ- 4 שנים. כפי שניתן ללמוד מכתב האישום המתוקן, בו הודה הנאשם, מעשי האלימות (להבדיל מעבירת המין), אינם מצויים ברף הגבוה של החומרה ועל פני הדברים לא נעשו לאחר תכנון מוקדם, או תוך התאכזרות ואלימות קשה. יחד עם זאת, הם אינם ממוקמים ברף חומרה נמוך, במיוחד שעה שמדובר במי שעיקם את ידה הימנית של המתלוננת ואחז בצווארה ורק התערבות חברתה אשר הגיעה לחדר למשמע הקולות והדפה את הנאשם מהמתלוננת, הביאה להפסקת מעשה התקיפה. הוסף לכך, את מעשהו של הנאשם עת הצטייד בקערה מנירוסטה מלאה מים ושפך את תכולתה על פני המתלוננת ואף זרק את הקערה לעברה. נוסף על כך הם מעידים על אימפולסיביות, על קושי לשלוט ביצרים ועל שתלטנותו של הנאשם.

50. מעשי האלימות לא גרמו למתלוננת לנזקים פיזיים. עם זאת, לא ניתן לקבל את טענת ההגנה, כי לא נגרם לה כל נזק, או כי לא צפוי היה להיגרם לה נזק ממשי. אלימותו של הנאשם, אשר באה לידי ביטוי גם בכפיית יחסי המין על המתלוננת, הם מסוג המעשים המסבים לקורבן נזק נפשי לאורך זמן. "מדובר בעבירות שהנזק טבוע בהן מעצם טיבן, והשלכותיהן ידועות וכואבות" (ע"פ 82/20 מדינת ישראל נ' אייזק (19.02.2020)). אמנם המתלוננת, נפגעת העבירה, לא שטחה בפני שירות המבחן את ההשלכות של מעשי הנאשם עליה ועל מצבה וגם בעדותה בפנינו מיקדה את דבריה בדאגה לגורלו של בעלה, אבי ילדיה, אך לא ניתן להסיק מכך שהיא לא נפגעה קשות ממעשיו. אינדיקציה לפגיעה, שהיא כאמור טבועה ומוכרת במצבים כאלה, ניתן למצוא בדברים שמסרה המתלוננת לשירות המבחן, שלפיהם היא מטופלת במשך מספר חודשים ביחידה למניעת אלימות במשפחה, משתדלת להיעזר בכל מערכות התמיכה הקיימות ונמצאת בקשר עם גורמי הטיפול ברווחה.

כאמור, בהמשך הוגשה גם הצהרת המתלוננת- נפגעת העבירה, בה פרטה את הנזקים שנגרמו לה והטיפול שאותם היא עוברת במטרה להתגבר על הפחדים והטראומה שנגרמו

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

לה. מעשיו של הנאשם פגעו לא רק במתלוננת, אלא גם בילדיו הקטינים, שהיו עדים לחלק ממעשי האלימות, ויש להניח כי התנהגותו של הנאשם והשפלתה של אימם, הותירו עליהם רושם שלא ימחה בקלות. גם לכך ישנה התייחסות בהצהרת נפגעת העבירה.

51. הנאשם הסביר את מעשיו על רקע תפיסות פטריארכליות נוקשות שהיו חלק מן החינוך שספג בארץ מולדתו. דומה כי הוא מבין כיום שאין בנימוק זה כדי להקל בחומרת מעשיו.

מדיניות הענישה הנוהגת

52. בית המשפט העליון קבע מדיניות ענישה מחמירה בהתייחס לעבירות אלימות כלפי בת זוג, הנותנת דגש לשיקולי הרתעה, בשל נפוצותן וחומרתן :

"עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי "להוציא" את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול ושל הרתעה, הן של העבריין עצמו והן של עבריינים בכוח" (רע"פ 6577/09 צמח נ' מדינת ישראל, (20.08.2009)).

על מאפייניהן החמורים של העבירות דן עמד בית המשפט העליון בע"פ 669/12 עמיאל נ' מדינת ישראל (19.04.2012), בקבעו :

"קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה, ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה..."

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

53. הדברים נכונים ביתר שאת, בכל הנוגע לענישה המחמירה המתבקשת בעבירות מין, בשל הפגיעה הקשה בקורבנותיהן, ובכלל זה עבירות מין המבוצעות בתוך המשפחה (ע"פ 4213/15 פלוני נ' מדינת ישראל שאוזכר לעיל).

"על חומרתם הרבה של מעשי מין המתבצעים בזולת בהעדר הסכמה מרצון אין צורך להכביר מילים. הפסיקה השיפוטית ביחס לעבריינות הפלילית בתחום זה מוליכה מזה שנים קו בולט של החמרה בדין הן בהיבט הגמול והן בהיבט ההרתעה. הניצול המיני של הזולת בדרך של כפייה, או תוך אי התחשבות בהעדר הסכמה הוא אחת התופעות הקשות והפוגעניות ביותר בביטחונו הגופני והנפשי של הפרט, ובשלום הציבור ככלל. הפגיעה המינית העבריינית פולשת לגופו ולנפשו של הקרבן, והורסת בו חלקה טובה. היא מבזה את עצמיותו, ופוגעת באינטימיות ובאוטונומיה המקודשת של גופו. היא משקפת את השתלטות החזק והברוטאלי על החלש וחסר האונים. היא מצריכה התערבות ממשית של מערכות החוק והמשפט כדי להגן על קרבנות עבריינות המין בפועל ובפוטנציה." (ע"פ 9994/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.8.08)).

54. כל אחד מן הצדדים הפנה לפסיקה, ממנה ביקש ללמוד מה הוא רף הענישה הנוהג בעבירות אינוס, שלוו בעבירות אלימות.

55. המאשימה הפנתה לשורה של פסקי דין, שרובם ככולם נסובים אודות מקרים חמורים מזה שבפנינו, שבהם הורשעו הנאשמים ביותר מעבירת מין אחת. מדובר בריבוי עבירות מין חמורות (אינוס ומעשי סדום) שבוצעו באלימות ובהזדמנויות שונות. בחלק מהם נלוו לעבירות המין גם עבירות אלימות ברף חומרה גבוה מזה שביצע הנאשם כאן.

כך לדוגמא בע"פ 6313/11 פלוני נ' מדינת ישראל (1.12.13) נדון הנאשם ל – 12 שנות מאסר בפועל בגין עבירות של אינוס, מעשה סדום, תקיפת בת זוג במספר הזדמנויות, לרבות בנסיבות מחמירות, תוך אלימות קשה, תקיפת קטין ואיומים במספר הזדמנויות.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

בתפ"ח 34140-11-16 מדינת ישראל נ' פלוני (31.10.18) נדון הנאשם ל – 3 שנות מאסר בפועל, לאחר שהורשע ב – 4 מקרי אינוס שביצע באשתו. בית המשפט קבע שם מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל – 6 שנות מאסר בפועל.

בע"פ 6428/09 פלוני נ' מדינת ישראל (27.12.2010) נדון הנאשם ל – 7 שנות מאסר בפועל בעקבות הרשעתו במספר מקרים של אינוס, תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות, תוך גרימת חבלה של ממש ותקיפת קטין על ידי אחראי.

כך גם לא ניתן ללמוד ולהקיש לענייננו מתפ"ח 45282-03-11 מדינת ישראל נ' א' ע' (9.1.12), שכן שם הורשע הנאשם בשורה של עבירות חמורות, לרבות מספר עבירות אינוס, כליאת שווא, איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. דינו נגזר בעקבות הסדר טיעון, בו התחייבה המאשימה לעתור לעונש ראוי של 6 שנות מאסר בפועל. הוא נדון בסופו של דבר ל – 5 שנות מאסר בפועל.

בתפ"ח 29076-07-10 מדינת ישראל נ' טדלה (14.7.11), הורשע הנאשם בעבירות אינוס, מעשה סדום בנסיבות מחמירות ותקיפת בת זוג, עבירות שבוצעו בנסיבות חמורות בהרבה מאלה שבפנינו, תוך שימוש באלימות קשה. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון, בו התחייבה המאשימה לעתור לעונש ראוי של 5 שנות מאסר בפועל, וזה גם העונש שנגזר עליו.

בע"פ 2684/16 פלוני נ' מדינת ישראל (26.10.17), נדון הנאשם ל – 7 שנות מאסר בפועל והופעל מאסר על תנאי בן 7 חודשים (חלקו בחופף וחלקו במצטבר), לאחר שהורשע באינוס ובשלושה אישומים נוספים של אלימות, שנסיבותיהם חמורות מאלה שבעניינינו (מתחם הענישה נקבע כנע בין 5 ל – 12 שנות מאסר בפועל). האונס בוצע לאחר שהנאשם גרר את אשתו לחדר השינה בשערותיה, הכה אותה באגרופים ובסטירות ואיים לשרוף את פניה עם מי חומצה. לאחר מכן, משסירבה לקיים עימו יחסי מין, היכה אותה, הפשיטה בכוח ואנס אותה.

56. מנגד, הפסיקה אליה הפנתה ההגנה איננה משקפת את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דן ועוסקת במקרים ייחודיים, בהם העדיפו בתי המשפט את שיקולי השיקום על פני השיקולים האחרים.

תפ"ח (ת"א) 1166/04 מדינת ישראל נ' פלוני (14.4.04) ותפ"ח (ת"א) 1074/04 מדינת ישראל נ' פלוני (10.5.05) ניתנו לפני תיקון חוק העונשין (תיקון 113) והוספת פרק "הבניית

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

שיקול הדעת בענישה", כך שלא עסקו כלל במתחמי הענישה ההולמים ובשיקולים הרלוונטיים לקביעת המתחמים. במסגרת תפ"ח 1166/04 דובר בנאשם שביצע עבירות מין חמורות ברעייתו, הוא שולב בהליך טיפול ממושך. נוכח השינוי והשיקום שעשה, ואשר הוגדר כ"יוצא דופן", הסכימה המאשימה שלא למצות עימו את הדין. הואיל ולא היה כשיר לרצות עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, הגיעו הצדדים לידי הסכמה כי יעתרו להטלת של"צ וצו מבחן בלבד.

גם בתפ"ח 1074/04 שאוזכר לעיל, היטו הנסיבות האישיות המיוחדות של הנאשם, לצד הליך שיקומי מוצלח ויוצא דופן, את הכף לטובת ענישה שיקומית, שבאה לידי ביטוי בהטלת מאסר בדרך של עבודות שירות לצד צו מבחן, חרף עבירות המין שביצע הנאשם החל מהיותו בן 16, באחיניתו.

בין השיטין, ניתן ללמוד מגזרי הדין הללו כי לולא הנסיבות המיוחדות, היה העונש הראוי לנאשמים חמור פי כמה, ומאחורי סורג ובריח.

57. לאור האמור לעיל ומשבוחנים את הפסיקה בעבירות בהן עסקין, אף שמנעד הענישה הוא רחב ומשתנה על פי הנסיבות הספציפיות של העבירות שבוצעו ונסיבות העושה, לא ניתן לקבל את טענת ההגנה כי מתחם העונש ההולם בעבירות הנדונות בנסיבותיהן, מתחיל במאסר מותנה (שלצדו צו מבחן). ספק אם מתחם העונש ההולם בעבירות האלימות בלבד, שביצע הנאשם יכול היה להתחיל ברף של מאסר מותנה. כל שכן כאשר מדובר במעשה אינוס, שלו נלוו עבירות אלימות, שבוצעו בהזדמנויות אחרות.

58. עיינתי בפסיקה נוספת העוסקת בעבירות מין כנגד בת זוג, הכוללות מעשה אחד של אינוס לצד עבירות אלימות נוספות, שנסיבותיהן מצויות אף ברף גבוה יותר של חומרה מזה שבו עסקין או איומים בוטים (ע"פ 5777/15 פלוני נ' מדינת ישראל (08.08.2017), ע"פ 8916/08 פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 1.7.09) ע"פ 6730/05 פלוני נ' מדינת ישראל (9.2.06)). כן עיינתי בתפ"ח (מחוזי מרכז) 29983-04-11 מדינת ישראל נ' הילמן (20.02.2014) שעסק בנאשם שביצע מעשה סדום ואינוס בבת זוגו לשעבר, מבלי להפעיל אלימות פיזית. בית המשפט המחוזי קבע שני מתחמי ענישה – מתחם לעבירה של מעשה הסדום, הנע בין 18 חודשים ל- 3 שנות מאסר בפועל ובגין עבירת האינוס, מתחם הנע בין 2 ל- 5½ שנות מאסר בפועל ודן את הנאשם ל- 3 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

59. על רקע מכלול השיקולים שפורטו לעיל, ומשנתתי דעתי לעונש המזערי הקבוע בחוק, בהתאם לסעיף 355 לחוק העונשין, בגין עבירת האינוס אני סבורה כי מתחם העונש ההולם בעבירות שביצע הנאשם בנסיבותיהן נע בין 3 שנות מאסר בפועל ל- 6 שנים.

קביעת העונש הראוי לנאשם

60. באת כוחו של הנאשם סבורה כאמור, כי המלצת שירות המבחן מצויה בתוך מתחם הענישה ההולם, טענה שאותה לא ניתן לקבל. לחלופין, היא עותרת לחרוג ממתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, מטעמי שיקום, בהתאם לסעיף 40ד. לחוק העונשין, בהתחשב בתהליך השיקומי הממושך והמוצלח שעבר הנאשם.

61. בית המשפט העליון הדגיש לאחרונה כי העיקרון המנחה בענישה, בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין הוא עקרון ההלימה, ולו נתונה זכות הבכורה, כאשר "השיקום איננו חזות הכל, ומן הראוי להסיג שיקול זה לאחור, ולבכר על פניו הלימה לחומרת המעשים ולתוצאותיהם הקשות" (ע"פ 7997/15 פאהום נ' מדינת ישראל (1.10.2017), רע"פ 5826/19 מדינת ישראל נ' רפאל (21.01.2020)).

62. יחד עם זאת, הובהר לא אחת בפסיקה, כי לשיקולי שיקום יש לייחס משקל בלתי מבוטל בגזירת הדין, והדבר משרת גם את האינטרס הציבורי שבשיקום עבריינים (ראו למשל דנ"פ 7248/18 יצחק נ' מדינת ישראל (08.01.2019)). עוד נפסק כי אמנם יש ליישם בזהירות את הוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין אך יש לתת לה משמעות מעשית (עניין קרנדל - ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.04.2018)).

63. כמפורט לעיל, גם המאשימה איננה חולקת על כך שיש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם, בשים לב לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. הכוונה היא לכך שהנאשם הוא בן כ-48 שנים, נעדר עבר פלילי. הוא הודה בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות על מעשיו וחסך את הבאת העדים, בפרט את העדת המתלוננת, בכך חסך גם זמן שיפוטי יקר. מאז בוצעו העבירות, בדגש על העבירה החמורה יותר, חלפו שנים לא מעטות (עבירת האינוס בוצעה בשנת 2014). הנאשם עשה כברת דרך ארוכה מאז הוגש כנגדו כתב האישום, וגם המאשימה איננה חולקת על כך שהליך הטיפול שעבר הוא משמעותי, ויש לתת לו משקל בעת שייגזר דינו, אך לעמדתה צריך הדבר לבוא לידי ביטוי במיקום עונשו בתוך המתחם.

64. בנסיבות אלה, מתחדדת לה השאלה הלא פשוטה, בה יש להכריע, והיא, האם כברת הדרך השיקומית שעבר הנאשם צריכה לבוא לידי ביטוי במיקום עונשו בתחתית המתחם, לצד

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

יתר השיקולים שאינם קשורים בביצוע העבירה או שמא זה הוא המקרה החריג, שבו יובילו סיכויי השיקום הטובים של הנאשם לסטייה מן המתחם.

בעניין קרנדל נפסק כי התנאי שמציב סעיף 40ד(א) לחוק העונשין לחריגה ממתחם העונש ההולם הוא קיומו של הליך שיקום שהסתיים או "סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם". על מנת לעמוד בתנאי זה על הנאשם להציג עובדות וראיות לסיכויי השיקום, להבדיל מטענות בעלמא. בית המשפט העליון (כב' השופטת ד. ברק – ארז), עמד על השיקולים המרכזיים, שבהם יטה בית המשפט להפעיל את סמכותו ולחרוג ממתחם העונש ההולם. בין השיקולים הללו ניתן למנות, בין היתר, את השיקולים הבאים:

"המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה..."

מבלי לקבוע מסמרות, נקבע, כי "שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה, המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א)".

65. כפי העולה מתסקירי שירות המבחן, חוות דעת הערכת המסוכנות, טיעוני באת כוחו של הנאשם ודבריו הכנים והמרגשים בפנינו, הנאשם נולד וגדל בהודו כבן לשבט בני המנשה. הוא חונך במשפחה דתית, שם התגבשו דפוסי חשיבתו הנוקשים. הוא עלה ארצה לבדו, התגייס לצבא ושירת שירות צבאי מלא. בעת שהמשפחה התגוררה בגוש קטיף הוא עבד ופרנס את משפחתו. לאחר פינוי גוש קטיף, עברה המשפחה להתגורר באזור הצפון, הנאשם התקשה למצוא עבודה וחלה התדרדרות במצבו, אשר השליכה על יחסיו עם המתלוננת.

66. כבר במסגרת צו פיקוח מעצרים ביקש הנאשם לשלבו בטיפול מתאים והדיווח ממנחה הקבוצה, בה לקח חלק, לימד על כך שהנאשם עשה מאמץ להשתתף ולהפיק תועלת מן הטיפול שניתן לו.

67. מחוות הדעת הראשונה של המרכז להערכת מסוכנות, שניתנה בטרם שולב הנאשם בטיפול ייעודי לעברייני אלימות במשפחה, עלה כי הנאשם זקוק לטיפול בקשר לדפוסי חשיבתו

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

ועמדותיו הפטרנליסטיות כלפי נשים. לא אובחנה אצלו סטייה מינית. מעריך המסוכנות התרשם כי הנאשם מתייחס אל זוגתו במונחים של רכושנות כלפיה, מחזיק בדעות קדומות כלפי נשים ומפגין צורך בשליטה. הנאשם התקשה לקבל את החלטתה של המתלוננת להתגרש ממנו והערכה הייתה כי הוא פועל על רקע תלותיות גבוהה. מעריך המסוכנות ציין כי הנאשם פגע באשתו כחלק מאלימות אינטימית, על רקע קווי אישיותו, דימוי עצמי נמוך, תחושת ערך עצמי פגומה וקושי להתמודד עם משברים ומצבי דחק, ללא אינדיקציה לפתולוגיה מינית או הפרעות אישיות, כאשר הטיפול בקבוצה לשליטה בכעסים סייע לו בהבנת חומרת המעשים. בעקבות האמור, שולב הנאשם במסגרת כוללנית "בית נעם" המיועדת לטיפול בגברים שנהגו באלימות כלפי בנות זוגם. אף שבתחילה תוארו קשיים בהסתגלותו לטיפול, במהלך הזמן רכש הנאשם כלים ופיתח כישורים חברתיים, תוך גילוי אמפתיה לאחר.

68. שירות המבחן המליץ ביולי 2019 לנקוט באפיק שיקומי בהתחשב בהליך הטיפולי ארוך הטווח, שבו הצליח הנאשם לערוך שינוי משמעותי בתפיסותיו ובהתנהלותו, וזאת לאחר שתקבל חוות דעת מעודכנת של המרכז להערכת מסוכנות. חוות הדעת של המרכז, מחדש ספטמבר 2019, הראתה כי הנאשם הפיק תועלת "מסוימת" מן הטיפול שעבר, מגלה פחות עיוותי חשיבה, מסוגל לקחת יותר אחריות ובעיקר מבין את גורמי הסיכון. מעריך המסוכנות הביע ספק עד כמה הפנים הנאשם את המסרים אותם למד, וציין כי הוא עדיין עסוק לא מעט באשתו, וככל הנראה לא השלים עם הפרידה. רמת המסוכנות של הנאשם כלפי בנות זוג פחתה לאחר הטיפול לנמוכה בינונית. כמפורט לעיל, בתקופה האחרונה, מצא הנאשם זוגיות חדשה ואף מיסד אותה בקשר נישואין. ניתן להסיק מכך שכיום הוא השלים עם רצונה של נפגעת העבירה להיפרד ממנו ולחיות את חייה בלעדיו. הוא הקים לעצמו תא משפחתי חדש ומנסה לבנות מערכת יחסים זוגית תקינה עם אשתו.

69. מתוך התסקירים המאוחרים של שירות המבחן עולה כי הנאשם עשה שינוי משמעותי בכל הנוגע להתייחסותו הרגשית למעשים שביצע ונתרם מן ההליך הטיפולי בצורה טובה שהשפיעה על דפוסי חשיבתו והתנהגותו. בתקופת הטיפול ב"בית נעם" שולב הנאשם גם במסגרת תעסוקתית. בני הזוג התגרשו והנאשם החל בטיפול במסגרת לשכת הרווחה בשוב המגורים שלו, כדי לבנות מחדש את הקשר עם ילדיו ולשפר את הדימוי העצמי שלו. במקביל הוא מגיע לפגישות פרטניות במסגרת שירות המבחן, שמיועדות לתת לו כלים להימנעות ממיניות פוגענית. שירות המבחן המליץ להסתפק בעניינו של הנאשם בשל"צ,

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

כעונש מוחשי שיאפשר לו המשך טיפול ושיקום בצד עבודה סדירה, כחלק בלתי נפרד מההליך השיקומי, לצד צו מבחן.

70. מתוך האמור לעיל, דומה כי הנאשם עלה על דרך המלך, מפנים את החומרה והקושי בעמדות שהפגין בעבר, מבין את החשיבות שיש להמשך הטיפול וההפנמה, ועושה כל מאמץ להשתלב חזרה בחברה ולנהל אורח חיים נורמטיבי. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מן האמור בחוות הדעת האחרונה של המרכז להערכת מסוכנות, שעל פיה, גם לאחר שהנאשם סיים את הטיפול ב"בית נועם" עדיין קיימת עדות לעיוותי חשיבה ולקושי בוויסות דחפים תוקפניים במצבי לחץ. טוב עשה שירות המבחן, לאור האמור, כאשר שילב את הנאשם במסגרת טיפולית שתאפשר לו לרכוש כלים להתמודד עם מצבי הלחץ בדרך אחרת, שאיננה אלימה.

71. אין צורך לומר כי להליך המשפטי יש השלכה על משפחתו של הנאשם, המונה 5 ילדים, כמו גם על הקשר בין הילדים לאביהם ועל מצבם הכלכלי והרגשי. בתחילה המתלוננת הביעה בפני שירות המבחן וגם בפנינו את תחינתה כי נאפשר לנאשם להמשיך בדרך בה החל ולחדש את הקשר עם ילדיו. לעמדתה, כפי שהובעה אז, חזרתו של הנאשם לחיים נורמטיביים, כאדם עובד ומתפקד חשובה מאד לריפוי המשפחה, ותתרום לשלומם הנפשי והרגשי של הילדים. מנגד, השמתו במאסר מאחורי סורג ובריח ואפילו הטלת מאסר בדרך של עבודות שירות, עלולות להביא לאובדן מקום עבודתו ולפגוע בשיקום הנאשם והמשפחה כולה. במסגרת הצהרת נפגעת העבירה הביעה המתלוננת ספקות באשר להצלחת הטיפול ומידת התועלת שהפיק ממנה הנאשם, לאור התנהלותו כלפיה וכן חשש שמא יפסיק את מאמציו הטיפוליים לאחר מתן גזר הדין. למרות האמור, בשיחה עם שירות המבחן ייחלה המתלוננת לכך שהנאשם ימשיך באפיק הטיפול בו החל וכי יישמר הקשר בינו לבין ילדיהם.

דומה כי למרות התחושות הקשות שהביעה המתלוננת בהצהרתה, היא עודנה מעוניינת בכך שהנאשם ישקם את חייו ויפיק תועלת מהליכי הטיפול, באופן שהתקשורת בינו לבין ילדיו, כמו גם התקשורת עימה, תהיה מיטיבה וראויה.

עוד יש לציין כי בפני שירות המבחן לא חזרה ככל הנראה המתלוננת על חששותיה ושירות המבחן לא התרשם כי חלה נסיגה בהליך הטיפול, נהפוך הוא. שירות המבחן מתאר קשר טיפולי מועיל ואורך התקופה הממושכת שבה שהה הנאשם תחת פיקוחו ובמסגרות הטיפול השונות.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

72. בנסיבות אלה, אני סבורה כי הוכח שחל בנאשם שינוי משמעותי בפן הרגשי והמחשבתי, הוא הפנים את חומרת המעשים והבין מה גרם לו לבצע את העבירות, עליהן הוא מצר עד מאד. הנאשם נמצא בעיצומו של תהליך טיפולי שיקומי ממש, המסמן כי סיכויי הצלחתו הם גבוהים. הליך זה כולל השתלבותו במקום עבודה מסודר, חידוש הקשר הטוב והיציב עם המתלוננת וחידוש הדרגתי של הקשר שלו עם ילדיו. כל אלה מצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם.

73. על פי הפסיקה במקרים דומים, כאשר השמתו של הנאשם מאחורי סורג וברח עלולה לכרסם באופן ניכר בהליך השיקומי המשמעותי שהוא נרתם לו, יש ליתן את הבכורה לשיקול השיקום (ע"פ 2125/18 דוד נ' מדינת ישראל (18.12.2018)). יחד עם זאת, ועל אף שצפויה פגיעה מסוימת בהליך השיקום של הנאשם, חומרת המעשים איננה מאפשרת להימנע מהטלת מאסר כלל ולהסתפק בשל"צ, כפי שהמליץ שירות המבחן. ההליך המוצלח שעבר הנאשם עד כה והמשך הטיפול בו יכולים לדור בכפיפה אחת עם עונש מאסר, שירוצה בדרך של עבודות שירות, לתקופה המקסימאלית האפשרית על פי החוק, לצד צו מבחן ממושך ומאסר על תנאי מרתיע, שיבטיח כי הנאשם לא יחזור לסורו. בכך, יינתן מענה לצרכים הטיפוליים ולאינטרס החברתי בשיקומו של הנאשם, תוך שמירה גם על עקרון ההלימה והצורך להרתיע את הנאשם ואחרים מביצוע עבירות דומות. בצד האמור, ראוי עוד לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי למתלוננת שישקלל נכונה את מהות המעשים שביצע בה הנאשם ואת הנזקים שנגרמו לה בעטיים, גם אם איננו מהווה פיצוי מלא עבור אלה.

74. רכיבי ענישה שיכללו בחובם רכיב עונשי מוחשי דוגמת מאסר שירוצה על דרך עבודות שירות לתקופה המקסימלית האפשרית, בצירוף צו מבחן לתקופה ממשית שיאפשר את המשך המעקב והטיפול אחר הנאשם, כמו גם עונשי מאסר מותניים ופיצוי, יתנו ביטוי הולם, ראוי ומידתי הן לסוג העבירות וחומרתן והן להצלחת ההליך הטיפולי שהחל להצמיח פרי הלכה למעשה על דרך סטייה מהמתחם לצרכי שיקום.

75. לאלה יש להוסיף את העובדה, כי הנאשם היה נתון במעצר מאחורי סורג וברח משך תקופה של כחודשיים, לאחר מכן מעצר בפיקוח אלקטרוני משך תקופה של כ- 9 חודשים שלאחריהם שולב במשך מספר חודשים נוספים בפנימייה ובשלב מאוחר יותר, ניתנה לו האפשרות להשתלב במעגל העבודה. למותר לציין, כי לא נרשמו לחובת הנאשם הפרות כלשהן במהלך תקופה ארוכה זו.

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

76. יצוין, כי הנאשם נישא בינתיים, פתח דף חדש בחייו, דרכיהם של בני הזוג נפרדו, על המשמעויות הקמות מכך. מתסקירי שירות המבחן ואף מדברי הנאשם בפנינו ניכר כי הנאשם הפיק את הלקחים הנדרשים ועושה כדי להעלות את מתווה חייו על דרך המלך. השתת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח תגדע כל אלה, ואף תסב נזק בלתי מידתי לילדי הנאשם והמתלוננת.

77. אדגיש ואציין, כי מהות העבירות בהן הורשע הנאשם לא נעלמו מעיניי ואולם יש לבחון אלה בהינתן מהות המעשים הספציפיים שבצע הנאשם ורכיבי הענישה כפי שפורטו לעיל, הנותנים ביטוי ראוי ומידתי לאינטרס הציבורי מכאן ולאינטרס הפרטי של הנאשם משם.

78. לאור האמור, אציע לחבריי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים :

- א. 9 חודשי מאסר בפועל, אותם יישא הנאשם בדרך של עבודות שירות ב"מפעל חיים" בירושלים, על פי חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות.
- ב. 24 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים כל עבירת מין או אלימות מסוג פשע.
- ג. 7 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים כל עבירת מין או אלימות מסוג עוון, לרבות איום.
- ד. פיצוי למתלוננת בסך 40,000 ₪. הפיצויים ישולמו ב – 20 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1/6/21 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אי תשלום אחד השיעורים יעמיד את מלוא הפיצוי לפירעון מיד.
- ה. צו מבחן למשך 24 חודשים, במהלכם יימצא הנאשם בפיקוח שירות המבחן ויישמע להוראותיו.

א. חסן

אסתר הלמן, שופטת, סגנית נשיא

השופטת יפעת שטרית

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

מסכימה.

יפעת שיטריט, שופטת

השופט סאאב דבור

מסכים.

סאאב דבור, שופט

הוחלט פה לאחד לגזור על הנאשם את העונשים כמפורטים בפסק דינה של אב"ד, ס. הנשיא, כב' השופטת אסתר הלמן.

הנאשם הוזהר בדבר הצורך לקיים את צו המבחן על פי הוראות שירות המבחן וההשלכות שעלולות להיות לאי קיום הצו.

הנאשם יחל בריצוי עבודות השירות, בהתאם לחוות דעתו של הממונה, ביום 29/11/20, או במועד מאוחר יותר שייקבע לו על ידי הממונה. במועד זה עליו להתייצב בפני המפקח הממונה **במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות השירות**, עד השעה 08.00.

כמו כן, אנו מזהירים את הנאשם, כי עליו למלא אחר הוראות הממונה, וכי תנאי ההעסקה הינם קפדניים וכל חריגה מכללים אלו עלולה להביא להפסקת עבודות השירות.

הממונה יודיע עם התייצבותו של הנאשם לריצוי העבודות.

כל תנאי השחרור של הנאשם יבוטלו עם התייצבותו ואם הופקדו ערבויות, הן תוחזרנה לו בכפוף לכל מגבלה על פי כל דין.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

אנו מתירים פרסום גזר הדין ללא כל פרט מזהה אודות מי מהמעורבים, לרבות שמו של הנאשם.

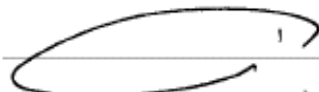
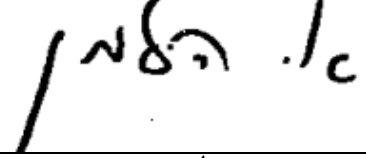

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 32317-01-18 מדינת ישראל נ' פלוני

ניתן והודע היום כ"ה תשרי תשפ"א, 13/10/2020 במעמד הנוכחים.

סאאב דבור, שופט
יפעת שיטריט, שופטת
אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא

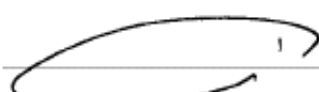
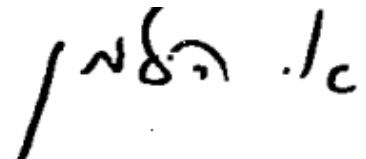
ב"כ המאשימה : נבקש לעכב את ביצוע רכיב עבודות השירות, למשך 45 יום כדי לשקול הגשת ערעור. אם תתקבל החלטה קודם לכן שלא להגיש ערעור, נודיע לבית המשפט.

ב"כ הנאשם : אני לא סבורה שיש מקום, אך משאירה לשיקול דעת בית המשפט.

החלטה

אנו מורים על עיכוב רכיב המאסר בדרך של עבודות שירות, למשך 45 יום.

ניתנה והודעה היום כ"ה תשרי תשפ"א, 13/10/2020 במעמד הנוכחים.

סאאב דבור, שופט
יפעת שיטריט, שופטת
אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא

בית המשפט המחוזי בנצרת

13 אוקטובר 2020

תפ"ח 18-01-32317 מדינת ישראל נ' פלוני

ב"כ המאשימה : נבקש לאפשר למאשימה להעביר לנפגעת העבירה עותק מגזר הדין.

ב"כ הנאשם : טרם ראיתי את גזר הדין. מבקשת שהות לעיין בגזר הדין. לאחר עיון בגזר הדין ככל שלא יהיו שם דברים שיש בהם לפגוע בצנעת הפרט או לפגוע פגיעה בנאשם, לא תהא לי התנגדות. יחד עם זאת, בשלב זה, אבקש שלא להיעתר לבקשה אלא לאפשר לי להגיב לאחר שאעיין בגוף גזר הדין.

ב"כ המאשימה : גם אני לא עיינתי בגזר הדין, אם אין שם משהו מאוד דרמטי בית המשפט יודע. אם בית המשפט יקבל את עמדת ההגנה, אבקש לקצוב את זה לשעתיים.

החלטה

ב"כ הנאשם תודיע עמדתה עד ליום 15/10/20.

התיק יובא לעיונו ביום 15/10/20, לצורך מתן החלטה.

ניתנה והודעה היום כ"ה תשרי תשפ"א, 13/10/2020 במעמד הנוכחים.

סאאב דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא

הוקלד על ידי ליאור ממון